

แบบสรุปการจัดการความรู้

1. การจัดการความรู้ของหน่วยงาน ภาควิชานิติเวชศาสตร์, ภาควิชาวิสัญญีวิทยา,
ภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน และภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม
หัวข้อในการจัดการความรู้ (Knowledge Vision)

เรื่อง การจัดการเรียนการสอน Inquiry-based learning

วัน/เดือน/ปี ที่จัดการความรู้ วันอังคารที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2566

2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1.	อาจารย์ นายแพทย์อภิชัย	แผลงสร	(ผู้จัดการความรู้ KM Manager)
2.	อาจารย์ แพทย์หญิงเพ็ญภัสสรณ์	เตชะประจักษ์จิตต์	(คุณอำนวย Facilitator)
3.	อาจารย์ แพทย์หญิงนิโลบล	ยาทองไชย	(คุณลิขิต Note Taker)
4.	อาจารย์ นายแพทย์มนัสวิน	อ่อนหวาน	(คุณกิจ)
5.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงจุฑารัตน์	เลื่อนผลเจริญชัย	(คุณกิจ)
6.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงศรินทร์	บุษยามานนท์	(คุณกิจ)
7.	อาจารย์ แพทย์หญิงวรัทพร	สิทธิจรูญ	(คุณกิจ)
8.	นางสาวชนิดา	งามประดับ	(คุณกิจ)
9.	นางสาวสร้อยรัตน์	สุขศิลป์	(คุณกิจ)
10.	นางสาวภาวดี	พุดศรี	(คุณกิจ)

3. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการเรียนการสอนในนิสิตแพทย์ของคณะแพทยศาสตร์ มีการเปลี่ยนแปลงจาก passive learning ที่อาจารย์ทำหน้าที่เป็นครู (teacher) สอนในเนื้อหาความรู้ให้นิสิต (conventional lecture) เป็น active learning ที่อาจารย์ทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำ (mentor) ผู้ป้อนกลับ (feedback) ผู้สนับสนุน (facilitator) เนื่องจากปัจจุบันมีความเจริญและพัฒนาในเรื่องการสื่อสาร องค์ความรู้ที่มีมากมายตามสื่อออนไลน์ การหาข้อมูลความรู้ไม่ได้ยากเหมือนเมื่อก่อนที่อาจารย์จะเป็นผู้นำมาถ่ายทอดให้นิสิต ดังนั้นในปัจจุบันนี้ ความคาดหวังในตัวอาจารย์ไม่ใช่เป็นแต่ผู้มอบความรู้ที่เป็นข้อมูลหรือเนื้อหาเท่านั้น การเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต และนอกจากเนื้อหาความรู้ (knowledge) การฝึกเรื่อง ทักษะการ (Skills) และทัศนคติ (Attitude, Affective) เป็นสิ่งที่ไม่

อาจจะ lecture สอนได้ทั้งหมด การทำกระบวนการ active learning จะทำให้นิสิตเกิดความต้องการเรียนรู้จากภายในและทำให้เกิดการเรียนรู้เปลี่ยนที่ลึกซึ้ง (Deep learning) มากขึ้นได้

วิธีการเรียนแบบ active learning เป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับอาจารย์แพทย์เป็นอย่างมาก เพราะอาจารย์แพทย์ก็มักจะผ่านการเรียนแบบเดิม (conventional lecture) จึงอาจจะไม่ได้เห็นแนวคิดและวิธีการในการเรียนแบบ active learning มากนัก ซึ่งในการทำ KM ครั้งนี้ ได้มีการนำวิธีเรื่อง inquiry-based learning มาปรับแทรกใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

4. วัตถุประสงค์

อาจารย์ที่เข้าร่วมต้องมีความรู้เรื่อง inquiry-based learning และได้แนวทางในการนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนในอนาคต

5. เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
อาจารย์แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในเรื่อง inquiry-based learning	มี/ไม่มี
อาจารย์ได้มีแนวทางในการนำ inquiry-based learning ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนในอนาคต	มี/ไม่มี
การทำ KM ครั้งนี้ทำให้อาจารย์เกิดพลังงานที่ดี (positive environment)	มี/ไม่มี

6. วิธีการ/รูปแบบการจัดการความรู้

- Dialog
- Success Story Telling (SST)
- The World Cafe
- Transformative learning

7. กระบวนการจัดการความรู้

กระบวนการ	รายละเอียด	สรุป/วิเคราะห์/ประเมินผล
Introduction	อาจารย์อภิชัย ได้ให้ผู้เข้าร่วมดูคลิป VDO การสอน 2 แบบ แบบที่ 1 เป็นการที่อาจารย์ใช้อารมณ์ในการสอนเมื่อนักเรียนมีการตั้งคำถาม และ แบบที่ 2 ที่เป็นการเรียนในห้องมีการแลกเปลี่ยนความเห็นในการเรียนกัน ให้ผู้เข้าร่วมลองสังเกต ความรู้สึกและการรับรู้ที่ได้จากคลิป	จากการสังเกตผู้เข้าร่วม KM มีความสนใจในการดู VDO แลกเปลี่ยนความรู้สึกที่เป็นลบจากแบบที่ 1 และเป็นบวกจากแบบที่ 2 สามารถแลกเปลี่ยนกันได้ว่าบรรยากาศการเรียนแบบที่ 2 ส่งเสริมการเรียนรู้มากกว่า มีการแสดงความเห็นนอกเหนือใจเรื่องอารมณ์ของอาจารย์แบบที่ 1 ว่าน่าจะมีการแปลผลเรื่องการสื่อสารที่เข้าใจผิด ประเมินผลประสบความสำเร็จในการเห็นความสำคัญของการสร้างบรรยากาศการเรียน
Stimulation	อาจารย์อภิชัย ได้เกริ่นนำเรื่อง active learning เล่าเรื่องทฤษฎี Miller's pyramid, Constructivism (comfort zone, learning zone, panic zone), Cognitivism (Short/Long term memory), Approaches to learning (Surface, Strategic, Deep)	จากการสังเกตผู้เข้าร่วม KM มีความสนใจในการฟัง มีการจดบันทึก ตั้งคำถามในเรื่อง Approaches to learning ว่าเป้าหมายในการเรียนของนิสิตเป็นอย่างไร มีการแลกเปลี่ยนความเห็น ประเมินผลได้ว่ามีความสนใจและมีส่วนร่วมที่ดี
Activity	อ.มนัสวินได้มีการนำเสนอเรื่อง inquiry-based learning มีการยกตัวอย่างประเด็นสำคัญได้แก่ เรื่อง levels of inquiry-based learning ได้แก่ Structured inquiry, Controlled inquiry, Guided inquiry, Free inquiry เรื่อง ประเด็นสำคัญ (significant points) ได้แก่ Process of learning, Real world problem/ Problem solving, Thinking and reasoning process, Organize data,	สังเกตความตั้งใจ และการมีส่วนร่วม ประเมินผลได้ว่ามีความสนใจและมีส่วนร่วมที่ดี

	Discover the principle. และเรื่อง Inquiry cycle model ประเด็นสุดท้ายคือ การที่อาจารย์จะทำนิสิต เกิดการรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่เขายังไม่รู้ เพื่อจะได้ไป ทำการเรียนรู้ต่อไป	
Reflection	ให้อาจารย์และผู้เข้าร่วมสะท้อนตัวเองหลังจาก ที่ได้เรียนรู้ดังกล่าว แשרสิ่งที่ได้เรียนรู้ซึ่งกัน และกัน	ผู้เข้าร่วม KM ได้มีการแลกเปลี่ยน สิ่งที่ได้เรียนรู้ เรื่องความรู้สึกที่ดี ความเข้าใจในเนื้อหา และ ความสำคัญในการเรียนแบบ active learning
Apply	กิจกรรมให้อาจารย์ที่เข้าร่วมทบทวนตนเอง ว่า จะนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการเรียนการสอน ของตนเองอย่างไร และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กัน	ผู้เข้าร่วมได้แสดงความเห็นในเชิง พัฒนา การนำไปปรับใช้ในการสอน อย่างเป็นทางการและเห็นการ เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีของอาจารย์

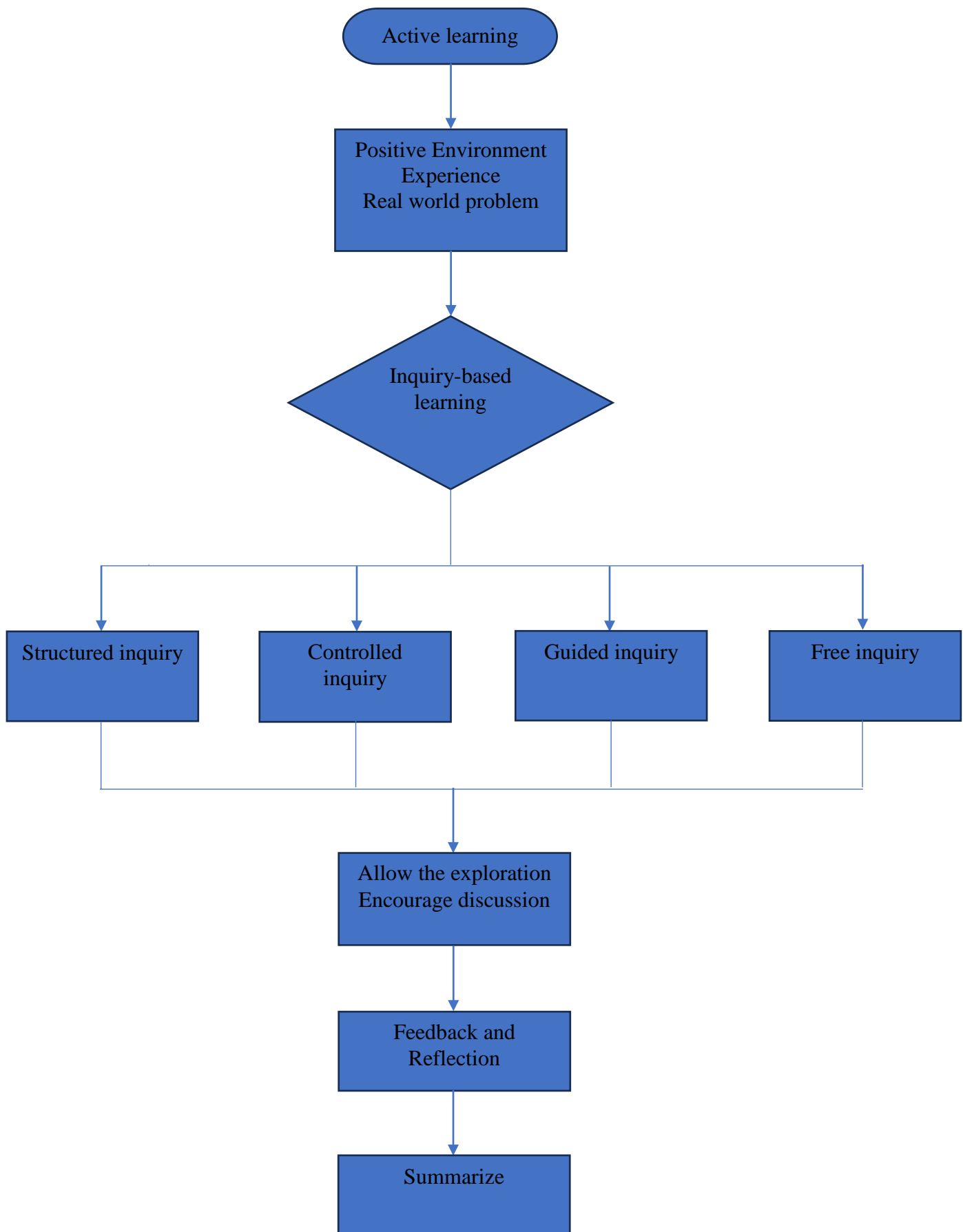
8. Key Success Factor

1. การสร้างบรรยากาศ KM ให้เป็น Positive and Safe environment
2. การใช้กระบวนการ transformative learning กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง
จากภายใน

9. นวัตกรรมหรือสิ่งที่ได้จากการจัดการความรู้

- คู่มือ
- แผ่นพับ
- โปสเตอร์
- โปรแกรมหรือระบบต่างๆ : แนวทางการเรียนการสอน active learning ด้วยวิธี inquiry-
based learning (แนวทางตามข้อ 10 ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM)
- มีการเผยแพร่ความรู้ช่องทางต่างๆ เช่น Website (ระบุ)

10. ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM

11. After Action Review (AAR)

1. ท่านคิดว่าท่านบรรลุในเรื่องใดบ้าง
 - 1.1 อาจารย์มีความเข้าใจในเรื่อง inquiry-based learning
 - 1.2 เห็นการเปลี่ยนแปลงในการนำองค์ความรู้ inquiry-based learning
2. ท่านคิดว่าเรื่องใดที่ไม่บรรลุ
 - 2.1 จำนวนผู้เข้าร่วม
3. ท่านต้องการปรับขั้นตอนการทำงานใดบ้าง
 - 3.1 ไม่มี
4. ท่านสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาได้อย่างไร
 - 4.1 นำไปปรับใช้การเรียนการสอน

12. ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด (ในข้อ 5)

เป้าหมาย	ผลการดำเนินการ
อาจารย์แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในเรื่อง inquiry-based learning	มี
อาจารย์ได้มีแนวทางในการนำ inquiry-based learning ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนในอนาคต	มี
การทำ KM ครั้งนี้ทำให้อาจารย์เกิดพลังงานที่ดี (positive environment)	มี

13 ข้อเสนอแนะ

- ไม่มี

14. ภาพประกอบการทำกิจกรรม

Dr. Writthorn Sittichirun

(แพทย์หญิง วรัทพร สิทธีจรูญ)
หัวหน้าภาควิชานิติเวชศาสตร์